อิทธิพลของคุณภาพระบบสารสนเทศทางบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ กรณีศึกษาโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

The Influence of Quality Accounting Information System on Performance Measured by Balanced Scorecard: A Case Study of Private Hospitals in Thailand

Received 11 October 2021
Revised 11 October 2021
Accepted 12 October 2021

กุลวดี ลิ่มอุสันโน, ธีรวัฒน์ หังสพฤกษ์, รุชดี บิลหมัด, พัลลภัช เพ็ญจำรัส, และฐิตาภา จันทบัตร
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Kulwadee Lim-u-sanno, Theerawat Hungsapruek, Ruchdee Binmad, Pallapat Penjumrus and Thitapa Jantabat
Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อศึกษาระดับคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี และทดสอบ อิทธิพลของคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของโรงพยาบาล เอกชนในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 121 โรงพยาบาล จากแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุง และด้านการตัดสินใจ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ นอกจากนี้ ประสบการณ์ของผู้บริหาร รายได้รวม และจำนวนเตียงคนไข้ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

คำสำคัญ: คุณภาพระบบสารสนเทศทางบัญชี ผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ โรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

Abstract

Research objectives are to study the quality level of accounting information system, and to test the influence of accounting information system quality on the performance measured by balanced scorecard of private hospitals in Thailand. The population is all private hospitals in Thailand. The sample was 121 hospitals. A questionnaire is used to

collect data. The analysis of the data used in the study is the descriptive statistical analysis, correlation analysis and multiple regression analysis. The results of study show that there is the positive influence of accounting information system quality in terms of the flexibility of usage, improvement, and decision-making on balanced scorecard. In addition, management experience, total income, and the number of patient beds also have positive influences on the balanced scorecard of the private hospital business.

Keywords: Quality accounting information system, Balanced scorecard, Private hospital in Thailand

บทนำ

ในปัจจุบันการระบาดของโควิด-19 ภายในประเทศ มีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นจากการระบาดระลอกใหม่ ทำให้การดำเนินชีวิตของคนเปลี่ยนไปอย่างมากทั้งในแง่พฤติกรรมและการดำเนินทางธุรกิจ ซึ่งในหลายองค์กรได้พูดถึงคำว่า ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) อย่างแพร่หลาย นั่นคือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้คนในการใช้ชีวิตประจำวันและการปรับเปลี่ยนธุรกิจให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน หนึ่งในธุรกิจที่ต้องเปลี่ยนแปลงอย่างมาก คือ ธุรกิจโรงพยาบาลที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานและรูปแบบการบริการ รวมไปถึงระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้ยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้นจากงานบัญชีแบบเก่า (สภาวิชาชีพบัญชี, 2564) คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีเป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในการใช้ข้อมูลระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร เช่น งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานขององค์กร ช่วยลดความผิดพลาดในการทำบัญชี เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการภายในมากยิ่งขึ้น และยังมีส่วนในการกำหนด กลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งผู้บริหารได้รับข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง ดังนั้นระบบสารสนเทศทางการบัญชีจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการของธุรกิจ (นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2555)

ตามทฤษฎีฐานทรัพยากร การที่องค์กรจะได้เปรียบทางการแข่งขันหรือการวัดผลการดำเนินงานด้านธุรกิจ ควรพิจารณาถึงทรัพยากร (Resources) โดยควรจะพัฒนาและทำการวางแผนเกี่ยวกับทรัพยากรของโรงพยาบาลที่มีอยู่ เช่น ทีมผู้บริหาร บุคลากรทางการแพทย์ เครื่องมือทางการแพทย์ และระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้ในโรงพยาบาล เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน การที่ธุรกิจจะประเมินประสิทธิภาพขององค์กรว่าสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องมีระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับทฤษฎีสถานการณ์ (Contingency Theory) ที่ว่าธุรกิจโรงพยาบาลจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น จะต้องมีข้อมูลที่มีคุณภาพเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ธุรกิจจะต้องมีตัววัดผลการดำเนินงาน คือ การวัดผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) เป็นเครื่องมือเพื่อช่วยทำให้แผนกลยุทธ์ขององค์กรปฏิบัติตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการกำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับเป้าหมายกลยุทธ์

ให้ครอบคลุมมุมมองทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า กระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา การกำหนดแผนการดำเนินงานให้เกิดความสมดุล ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถประเมินองค์กรและกำหนดแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร (ชลธิชา ชูสกุลจิต, 2559)

จากการศึกษาในอดีตที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลภาพในประเทศไทย งานวิจัยในอดีตที่ใช้กลุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลเอกชนยังมีไม่มากนักและโดยส่วนใหญ่จะเป็นโรงพยาบาลของรัฐ ทำให้เกิดข้อจำกัดงานวิจัยในเรื่องของการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพราะโรงพยาบาลของรัฐไม่มีการแข่งขันในด้านของการบริหารงาน มีงบประมาณของรัฐเข้ามาสนับสนุนทุกปี และต้องรับผู้ป่วยในโครงการบัตรทอง ทำให้ไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ทั้งด้านการเงินและด้านลูกค้า (รุ่งทิวา ทาปาลี, 2561) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงพยาบาลเอกชน เนื่องจากต้องการทราบถึงความสัมพันธ์และผลสรุปของมุมมองแต่ละด้านจะมีอิทธิพลกันอย่างไรกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีโรคระบาดโควิด-19

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์เชิงการปฏิบัติ

เป็นแนวทางให้โรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทยนำผลวิจัยไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อตอบสนองผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลที่เชื่อถือได้ไปประกอบการตัดสินใจให้กับผู้บริหารเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับโรงพยาบาลเอกชน

ประโยชน์เชิงทฤษฎี

ทดสอบทฤษฎีฐานทรัพยากรและทฤษฎีสถานการณ์ว่าสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศทางการบัญชีและการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ

ทบทวนวรรณกรรม

คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเป็นระบบหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมและทำการประมวลผลข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งหมายถึง รายงานทางการเงิน และรายงานประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นต้น เพื่อให้กับผู้ที่สนใจข้อมูลทางเศรษฐกิจของกิจการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต (นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค, 2549) คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการ

บัญชี ในงานวิจัยนี้ ประกอบไปด้วย 5 ด้าน 1) ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 2) ความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี 3) ความสามารถในการพยากรณ์ 4) ความถี่ในการรายงานผล และ 5) ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุง (วัชธนพงศ์ ยอดราช, 2557)

ผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ โดย Kaplan & Norton (1992) เป็นผู้นำเสนอแนวคิดนี้ เพื่อช่วยในการประเมินองค์กรและนำเสนอรายงานให้ผู้บริหาร โดยอาศัยมุมมอง (Perspectives) อื่น นอกเหนือจากมุมมองทางด้านการเงิน เพราะจากการศึกษาและสำรวจสาเหตุ Kaplan & Norton (1992) พบว่า องค์กรส่วนใหญ่ในอเมริกานิยมใช้แต่ตัวบ่งชี้ทางด้านการเงินเป็นหลัก แต่ภายใต้การแข่งขันในยุคปัจจุบันผู้บริหารเริ่มพบว่า การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จและอยู่รอดภายใต้ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงนั้น การอาศัยตัวชี้วัดทางด้านการเงินเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ นภดล ร่มโพธิ์ (2553) กล่าวว่า การวัดผลเชิงดุลยภาพเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดรายละเอียดการปฏิบัติงาน รวมถึงการติดตามงาน การตรวจสอบความคืบหน้าหรือตรวจสอบงาน เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการทำงาน รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนงานของธุรกิจ ข้อมูลที่ปรากฏในเครื่องมือการวัดผลเชิงดุลยภาพเป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์ระดับสูงขององค์กร เพื่อนำมาถ่ายทอดในรูปแบบแผนกลยุทธ์ในระดับล่างสุดขององค์กร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลงานเป้าหมายผลลัพธ์ที่ควรจะเกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการวัดผลเชิงดุลยภาพเอาไว้ 4 มุมมอง ประกอบด้วย 1) มุมมองด้านการเงิน 2) มุมมองด้านลูกค้า 3) มุมมองทางด้านกระบวนการภายใน 4) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา จากการศึกษาของ (ศิราณี ชุมพงศ์, 2546) ผลการศึกษายังพบว่า การวัดผลเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) สามารถใช้ในการวัดผลการทำงานของโรงพยาบาลได้ เนื่องจากครอบคลุมทุกมุมมองของการบริหารจัดการ และการวัดโดยใช้ตัวชี้วัดตามหลักการของ Balanced Scorecard มีความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลและวัดได้ทั้งผลการปฏิบัติงานและปัจจัยผลักดันการปฏิบัติงาน (กมลพร วรรณชาติ, 2556) ผลการศึกษายังพบว่า โรงพยาบาลของรัฐ การใช้ตัวชี้วัดที่ไม่ใช่ทางการเงิน ด้านลูกค้ามีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเนื่องมาจากตัวชี้วัดด้านนี้สะท้อนความพึงพอใจของลูกค้า เนื่องจากเมื่อลูกค้าเกิดความพึงพอใจก็จะมาใช้บริการซ้ำ และเป็นสาเหตุให้ผลการดำเนินงานเพิ่มขึ้นได้

ทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource-based View: RBV) แนวคิดทฤษฎีฐานทรัพยากร (Resource-based View: RBV) การที่องค์กรจะได้เปรียบทางการแข่งขันหรือการวัดผลการดำเนินงานด้านธุรกิจ ควรพิจารณาถึงทรัพยากร (Resources) โดยควรจะพัฒนาและทำการวางแผนเกี่ยวกับทรัพยากรของโรงพยาบาลที่มีอยู่ เช่น ทีมผู้บริหาร บุคลากรทางการแพทย์ เครื่องมือทางการแพทย์ และระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้ในโรงพยาบาล เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน การที่ธุรกิจจะประเมินประสิทธิภาพขององค์กรว่าสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้จะต้องมีบุคลากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ เครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัยและใช้งานได้ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพช่วยให้ข้อมูลมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของทีมผู้บริหาร แต่ทีมผู้บริหารควรคำนึงถึงสถานการณ์โควิด-19 ที่มีผลกระทบสำคัญต่อโรงพยาบาล ดั้งนั้น ในงานวิจัยนี้จึงต้องมีทฤษฎีเชิงสถานการณ์

ทฤษฎีเชิงสถานการณ์ (Contingency Theory) ทฤษฎีการบริหารเชิงสถานการณ์มาจากแนวคิด Fiedler (1967) ได้เสนอแนวความคิดการบริหารเชิงสถานการณ์ไว้ว่าเป็นการบริหารที่ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริง ซึ่งการบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ โดยผู้บริหารจะต้องพยายามวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด เพราะจะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจและรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมที่สุด โดยจะต้องมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร (รุจิราภรณ์ ปัญญายิ่ง, 2563) ซึ่งในการบริหารจัดการธุรกิจโรงพยาบาล ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารงานได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำที่จะวิเคราะห์ว่าจะวางแผนการดำเนินงานอย่างไร จะดูแลหรือบริหารต้นทุนและควบคุมทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเช่นไร รวมถึงต้องตัดสินใจตามเหตุการณ์ปัจจุบันหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้นที่มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม ผู้บริหารควรมีบุคลิกของการเป็นผู้นำเพื่อให้พนักงานยอมรับ 2) โครงสร้างของงาน ผู้บริหารจะมีอำนาจในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและควบคุมดูแลพนักงานและจัดการค่าใช้จ่าย 3) อำนาจผู้นำ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารไม่จำเป็นที่จะต้องมีอำนาจหรืออิทธิพลมาก แต่ผู้บริหารที่ดีควรจะให้ความสำคัญทั้งเรื่องงานและพนักงานไปพร้อม ๆ กัน ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถนำมาใช้อธิบายอิทธิพลของคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของธุรกิจโรงพยาบาล กรณีศึกษาโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย เพราะเมื่อผู้บริหารของโรงพยาบาลจะนำพาองค์กรบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องมีข้อมูลจากระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพเพื่อช่วยผู้บริหารตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะกับสถานการณ์โควิด-19 ในปัจจุบัน

การพัฒนาสมมติฐาน

จากการศึกษางานวิจัยของ ณัฏฐธิดา จินวิเศษ (2563) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้ในการวางแผนการดำเนินงานประกอบไปด้วย ข้อมูลสารสนเทศที่ดีเชื่อถือได้ ทำความเข้าใจได้ง่ายและนำมาใช้ได้อย่างทันเวลา เพื่อเป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางที่ดีให้องค์กร สอดคล้องกับ นิตยา ใจดี (2561) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวมมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความสามารถในการตอบสนองที่ทันเวลา ความสามารถในการทำความเข้าใจได้ง่าย ความเชื่อถือได้และความสม่ำเสมอ นัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้อง ฐิติพร วรฤทธิ์ (2550) พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจ SMEs มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่น ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความถูกต้องเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศอยู่ในระดับนัยสำคัญที่ 0.05 จึงได้สมมติฐาน ดังนี้

H1: การใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ

งานวิจัยของ วิภาวรรณ สุขสมัย (2556) พบว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ด้านความรู้ความสามารถของทรัพยากรบุคคลและด้านความพร้อมของระบบเครือข่าย มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม งานวิจัยของ มุจรินทร์ แก้วหย่อง (2550) พบว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีและคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีอยู่ในระดับมาก มีนัยสำคัญที่ 0.05 เพื่อให้นัก

บัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ และสามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน เพื่อคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอานาคตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่องค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล พรหมจักร (2557) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกของปัจจัยด้านคุณภาพของระบบสารสนเทศในระดับสูงสุดในเรื่องการที่ระบบ ERP สามารถแสดงรูปแบบที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ดังนั้น หากกิจการเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัจจัยดังกล่าว การพัฒนาในด้านคุณภาพของระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการใช้งาน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากระบบ เพื่อใช้ในการบริหารทรัพยากรขององค์ต่อไป จึงได้สมมติฐาน ดังนี้

H2: ความสมบูรณ์ของระบบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ

งานวิจัยของ จารุวรรณ บุตรสุวรรณ์ (2551) พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการพยากรณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร และงานวิจัยของ วัชธนพงศ์ ยอดราช (2557) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกของขนาดขององค์กร กลุ่มอุตสาหกรรม ระยะเวลาที่เปิดดำเนินการที่แตกต่างกัน จะมีความถี่ในการรายงานผลความสามารถในการพยากรณ์การเสนอแนวทางการตัดสินใจ ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพต่อองค์กรโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กฤติยา สุวิมลเจริญ (2559) พบว่า ผู้บริหารโรงพยาบาลเอกชนในภาคเหนือส่วนใหญ่ต้องการงบกระแสเงินสดและงบแสดงฐานะการเงินโดยประมาณ เพื่อใช้ในการวางแผนและพยากรณ์อยู่ในระดับมาก จึงได้สมมติฐานดังนี้

H3: ความสามารถในการพยากรณ์มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ

งานวิจัยของ รุ่งทิวา ทาปาลี (2561) พบว่า การพัฒนาสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี ในด้านของความถี่ในการรายงานงบการเงินอยู่ในระดับนัยสำคัญที่ 0.01 และจากการศึกษางานวิจัยของ ยิ่งลักษณ์ เขมโชติกูร (2552) พบว่า ผลกระทบของแนวทางการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองเชียงใหม่ การรายงานงบกำไรขาดทุนทันต่อเหตุการณ์ให้ผู้บริหารทราบส่งผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานในด้านตัวเงิน จึงได้สมมติฐานดังนี้

H4: ความถี่ในการรายงานผลมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ

งานวิจัยของ โสภาพรรณ ไชยพัฒน์ (2559) พบว่า ในภาพรวมการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารธุรกิจโรงแรมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากระบบสารสนเทศทางการบัญชีของโรงแรมมีความยืดหยุ่นในการใช้งานไม่มากนัก ทำให้ไม่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรได้ มีผลในด้านของการพยากรณ์ด้วยเพราะข้อมูลที่ผู้บริหารและผู้ใช้ได้รับไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ งานวิจัยของ Siamak (2012) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีประโยชน์ และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งดูไบ (DFM) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โดยส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีระบบที่ยืดหยุ่นตอบสนองผู้ใช้งานได้ทันที จึงทำให้เกิดกระบวนการภายในที่ดี ลดขั้นตอนที่ยุ่งยากซึ่งเป็นต้นทุนเสียขององค์กร สอดคล้องกับ วรรณวิมล ศรีหิรัญ (2553) ด้านคุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี อยู่ในระดับมาก การที่ระบบ ERP สามารถยืดหยุ่นต่อการใช้งานส่งผลบวกต่อผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน ได้สมมติฐานดังนี้

H5: ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ

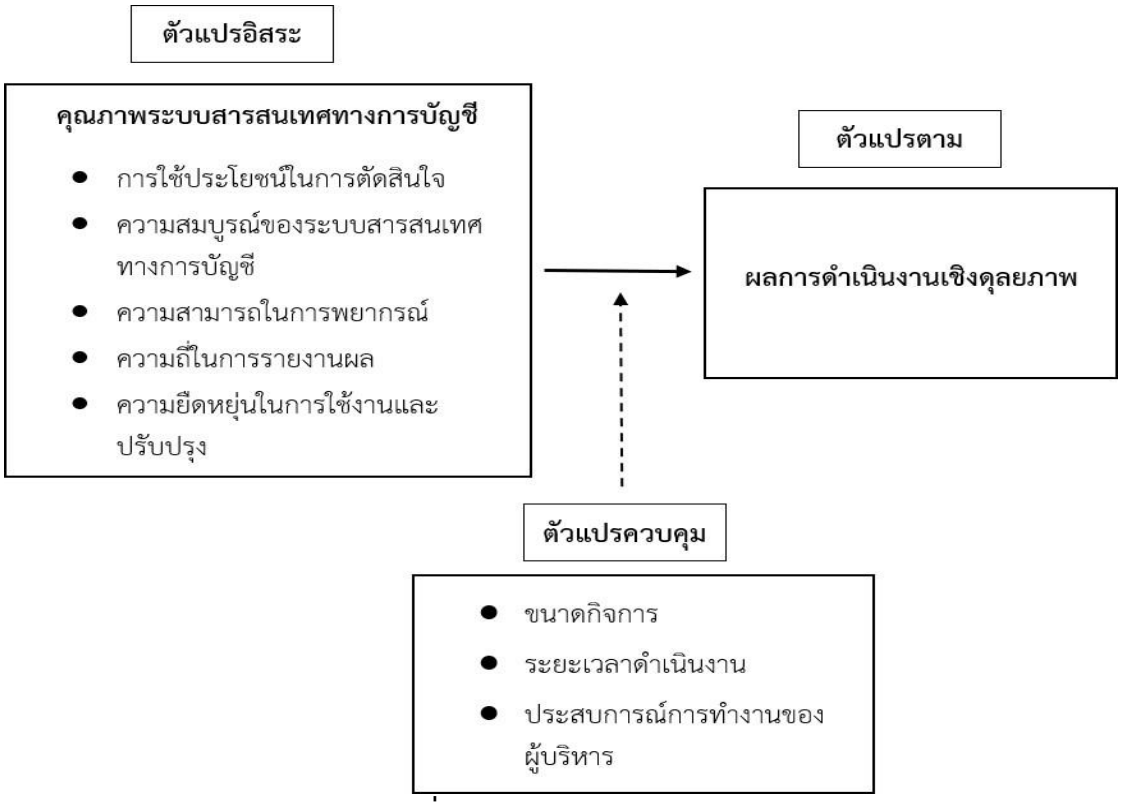

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทยทั้งหมดแบ่ง ออกเป็น 4 ภูมิภาค ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้ ที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักสถานพยาบาล และการประกอบโรคศิลปะ ทั้งหมด 382 โรง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น และได้รับคืนแบบสอบถาม จำนวน 121 แบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 31.68

เครื่องมือ

โดยการส่งแบบสอบถามตั้งแต่เดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2564 ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ โดยประยุกต์มาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต (นิตยา ใจดี, 2561) จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมมาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ด้วยหากได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 จะถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้ได้ การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อให้แน่ใจว่าคำถามมีความน่าเชื่อถือเชิงสถิติ โดยนำแบบสอบถาม 30 ชุด มาประมวลผลและทดสอบความน่าเชื่อถือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 0.60 จึงถือว่าเป็นค่าที่ยอมรับได้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับสถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 1 การวัดค่าตัวแปร

ตัวแปร	คำย่อ	วิธีการวัดค่า
ตัวแปรอิสระ คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี		
คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี	X	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
การใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ	X_1	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
ความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี	X_2	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
ความสามารถในพยากรณ์	X_3	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
ความถี่ในการรายงานผล	X_4	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุง	X_5	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
ตัวแปรตาม ผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ		
ด้าน BSC	Y	การวัดระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale
ตัวแปรควบคุม		
ขนาดกิจการ	X_6	ขนาดกิจการ (จำนวนเตียงรองรับผู้ป่วย)
ระยะเวลาดำเนินงาน	X_7	ระยะเวลาตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน (ปี)
ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร	X_8	ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร (ปี)

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของกลุ่มประชากร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย (N = 121)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและโรงพยาบาล	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งงาน		
ผู้อำนวยการ	18	14.9
ผู้จัดการทั่วไป	55	45.5
ผู้จัดการแผนกบัญชี	48	39.7
2. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	22	18.2
มากกว่า 5-10 ปี	42	34.7
มากกว่า 10-15 ปี	36	29.8
มากกว่า 15-20 ปี	14	11.6
มากกว่า 20 ปี	7	5.8
3. ภูมิภาค		
ภาคเหนือ	18	14.9
ภาคอีสาน	20	16.5
ภาคกลาง	67	55.4
ภาคใต้	16	13.2
4. รายได้รวมของโรงพยาบาล ปี 2563		
น้อยกว่า 500 ล้านบาท	50	41.3
500-2,000 ล้านบาท	47	38.8
2,000-10,000 ล้านบาท	14	11.6
10,000-50,000 ล้านบาท	4	3.3
50,000 ขึ้นไป	6	5.0
5. จำนวนเตียงผู้ป่วย		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 31 เตียง	2	1.7
31-50 เตียง	6	5.0
51-100 เตียง	38	31.4
มากกว่า 100 เตียง	75	62

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านต่าง ๆ

คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ
1. การตัดสินใจ	3.00	5.00	4.03	0.45	3
2. ความสมบูรณ์ของระบบ	3.00	5.00	4.10	0.51	2
3. การพยากรณ์	2.67	5.00	3.68	0.60	5
4. ความถี่ในการรายงาน	3.00	5.00	4.35	0.51	1
5. ยืดหยุ่นและปรับปรุง	2.67	5.00	3.97	0.53	4
ภาพรวม	2.67	5.00	4.03	0.52	

ตารางที่ 4 ปริมาณค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของโรงพยาบาลเอกชน

ผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	อันดับ
1. มุมมองด้านการเงิน	2.50	5.00	3.92	0.49	3
2. มุมมองด้านลูกค้า	2.50	5.00	4.11	0.57	1
3. มุมมองด้านกระบวนการภายใน	2.50	5.00	4.17	0.48	4
4. มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา	3.00	5.00	4.02	0.52	2
BSC รวม	2.88	4.94	4.05	0.38	

ตารางที่ 5 การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

ตัวแปร (Variable)	Y	X1	X2	X3	X4	X5	X6
Y	1						
X1	.443**	1					
X2	.445**	.405**	1				
X3	.459**	.572**	.429**	1			
X4	.375**	.257**	.283**	.430**	1		
X5	.518**	.347**	.463**	.519**	.337**	1	
X6	-.014	.037	-.100	.026	.173	.107	1
VIF		1.56	1.47	1.97	1.31	1.56	1.08

*ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05, **ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.01

จากตารางที่ 5 ตรวจสอบ Multicollinearity ด้วยค่า Variance Inflation Factor (VIF) พบว่าค่า VIF มีค่าอยู่ระหว่าง 1.08 ถึง 1.97 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบ สมมติฐาน สามารถแสดงในรูปแบบสมการดังนี้

$$Y = a + \beta 1\ x1 + \beta 2\ x2 + \beta 3\ x3 + \beta 4\ x4 + \beta 5\ x5 + \beta 6\ x6 + \beta 7\ x7 + \beta 8\ x8 + \varepsilon$$

Y = ผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ
X1 = การใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ
X2 = ความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี
X3 = ความสามารถในการพยากรณ์
X4 = ความถี่ในการรายงานผล
X5= ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุง
X6 = ขนาดกิจการ
X7 = ระยะเวลาดำเนินงานของโรงพยาบาล
X8 = ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร
ε = ค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความถดถอยเชิงพหุแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศทางบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของธรุกิจโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

ตัวแปร	B	t	Sig.
การตัดสินใจ	.194	2.151	.034*
ความสมบูรณ์ระบบ	.117	1.381	.170
การพยากรณ์	.078	.786	.433
ความถี่ในการรายงาน	.128	1.612	.110
ยืดหยุ่นและปรับปรุง	.317	3.574	.001**
ประสบการณ์ผู้บริหาร	.163	2.225	.028*
รายได้รวม	.251	2.357	.020*
จำนวนเตียงคนไข้	-.233	-2.195	.030*

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	B	t	Sig.
R Square			.452
Adjusted R Square			.413
F-Value (Sig.)			10.179**

หมายเหตุ: * ระดับนัยสำคัญที่ 0.05, ** ระดับนัยสำคัญที่ 0.01

จากตารางที่ 6 ผู้วิจัยพบว่า ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุง มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ และประโยชน์ในการตัดสินใจ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และประสบการณ์ของผู้บริหาร รายได้รวม และจำนวนเตียงคนไข้ มีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน นอกจากนี้ ยังพบว่าความสมบูรณ์ของระบบสารสนเทศ ทางการบัญชี ความสามารถในการพยากรณ์ ความถี่ในการรายงานผล ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

สรุปผลการวิจัย

อิทธิพลของคุณภาพระบบสารสนเทศทางบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ กรณีศึกษาโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย และเพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา พบว่า คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ประกอบไปด้วย 5 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านความถี่ในการรายงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 รองลงมา ได้แก่ ด้านความสมบูรณ์ของระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ด้านประโยชน์ในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 ด้านยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และด้านการพยากรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 ซึ่งส่งผลต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพเฉลี่ยที่ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 งานวิจัยของ อภิญญา ดวงภักดี (2560) และณัฏฐธิดา จินวิเศษ (2563) พบว่าความถี่ในการรายงานผลตามความต้องการของผู้ใช้งานและผู้บริหารของหน่วยงานสามารถนำเสนอแนวโน้มหรือแนวทางการตัดสินใจให้กับผู้ใช้หรือผู้บริหารได้หลากหลายทางเลือก จึงสามารถสรุปได้ว่า ธุรกิจโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทยที่ใช้ในการศึกษาให้ความสำคัญกับคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านความถี่ในการรายงานในระดับมากที่สุด

ด้านความสมบูรณ์ของระบบและด้านประโยชน์ในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ วิภาวรรณ สุขสมัย (2556) ฐิติพร วรฤทธิ์ (2550) และมุจรินทร์ แก้วหย่อง (2550) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ ด้านความรู้ความสามารถของทรัพยากรบุคคล และด้านความพร้อมของระบบเครือข่าย มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวม ประโยชน์ของการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรสามารถมีรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจวางแผนและความคุมการดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาวแก่ผู้บริหาร

ด้านความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุงและด้านความสามารถในการพยากรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ โสภาพรรณ ไชยพัฒน์ (2559) พบว่า ในภาพรวมการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารธุรกิจโรงแรมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากระบบสารสนเทศทางการบัญชีของโรงแรมมีความยืดหยุ่นในการใช้งานไม่มากนัก ทำให้ไม่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรได้ มีผลในด้านของการพยากรณ์ด้วย เพราะข้อมูลที่ผู้บริหารและผู้ใช้ได้รับไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ

2. สรุปผลการศึกษาเพื่อทดสอบอิทธิพลคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีด้านความถี่ในการรายงาน ด้านการตัดสินใจมีอิทธิพลเชิงบวกและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน เป็นการยอมรับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ วัชธนพงศ์ ยอดราช (2557) นฤมล พรหมจักร (2557) และ Siamak (2012) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงบวกของขนาดขององค์กร กลุ่มอุตสาหกรรม และระยะเวลาที่เปิดดำเนินการที่แตกต่างกัน จะมีความถี่ในการรายงานผลและการเสนอแนวทางการตัดสินใจของระบบสารสนเทศทางการบัญชีต่อการตัดสินใจของผู้บริหารที่แตกต่างกัน? การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่เหมาะสมกับขนาดธุรกิจยังช่วยให้เกิดผลในเชิงบวกต่อธุรกิจอีกด้วย ยกเว้นตัวแปรอิสระด้านความสมบูรณ์ของระบบ ด้านความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุง และด้านความสามารถในการพยากรณ์ ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีเพียง 121 โรงพยาบาลเอกชน ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มากนัก อีกทั้งระยะเวลาในการเก็บข้อมูลช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2564 เท่านั้น ซึ่งอาจจะเพิ่มระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างมากขึ้น

2. การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์เท่านั้น ดังนั้น การศึกษาในครั้งต่อไปควรทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมืออื่น ๆ มาช่วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายช่องทาง เช่น การใช้แบบสอบถามในรูปของกระดาษ สัมภาษณ์ เพื่อสอบถามโดยตรงกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นต้น

3. การศึกษาครั้งนี้ใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ของโรงพยาบาลเอกชนเพียง 4 ตัวชี้วัดเท่านั้น โดยได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมในอดีต ซึ่งอาจจะไม่ได้สะท้อนผลการดำเนินงานทั้งหมด ควรเปลี่ยนตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้

4. การศึกษาครั้งนี้ มีค่า R Square เพียง 0.45 นั้นหมายความว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมมีอิทธิพลไม่มากนักต่อตัวแปรตาม ดังนั้น งานวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาโดยใช้ตัวแปรควบคุมอื่น ๆ เช่น ประเภทของโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพของกรมอนามัย และได้รับการรับรอง ISO 9000 หรือไม่ เพื่อเพิ่มค่า R Square ให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลพร วรรณชาติ. (2556). *ความเชื่อมโยงระหว่างขนาดขององค์กร กลยุทธ์คุณภาพการใช้ตัวชี้วัดทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินและผลการดำเนินงาน: การศึกษาของโรงพยาบาลรัฐในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กฤติยา สุวิมลเจริญ. (2559). *ความต้องการของผู้บริหารโรงพยาบาลเอกชนในภาคเหนือในการใช้ข้อมูลบัญชีเพื่อการบริหาร*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จารุวรรณ บุตรสุวรรณ์. (2551). ผลกระทบของการเรียนรู้ขององค์กรและการสนับสนุนขององค์กรที่มีต่อประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชลธิชา ชูสกุลจิต. (2559). *การนำเทคนิคการวัดผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพไปสู่การปฏิบัติในองค์กร: กรณีศึกษาโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรส์.* วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ฐิติพร วรฤทธิ์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ความได้เปรียบ ทางการแข่งขันและความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในประเทศไทย.* มหาสารคาม: คณะบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ณัฏฐธิดา จินวิเศษ. (2563). *คุณลักษณะสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีที่มีผลต่อการวางแผนการ ดำเนินงานของธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค. (2549). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี.* กรุงเทพฯ: ท้อป.

นฤมล พรหมจักร. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการวางแผนทรัพยากรของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน.* การค้นคว้าอิสระบัญชี มหาบัณฑิต , สาขาวิชาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิตยา ใจดี. (2561). คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2555). *ระบบสารสนเทศทางด้านการเงินและการบัญชีเพื่อการวางแผนทรัพยากรองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

มุจรินทร์ แก้วหย่อง (2550). *ความรู้ความสามารถทางการบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชี คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ยิ่งลักษณ์ เขมโชติกูร. (2552). *ผลกระทบของแนวทางการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมืองเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รุจิราภรณ์ ปัญญายิ่ง. (2563). *อิทธิพลของการบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์ต่อผลการดำเนินงานเชิงดุลยภาพ: กรณีศึกษาหอพักในจังหวัดสงขลา.* วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รุ่งทิวา ทาปาลี. (2561). *การพัฒนาสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการบริหารของโรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, คณะบริหารธรุกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรรณวิมล ศรีหิรัญ (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการใช้สารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหาร บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

วัชธนพงศ์ ยอดราช. (2557). *ประสิทธิผลของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วิภาวรรณ สุขสมัย. (2556). ผลกระทบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย.*วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5*(2), 55-57.

ศิราณี ชุมพงศ์. (2546). *การวัดผลการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลโดยใช้ Balanced Scorecard*. วิทยานิพนธ์เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเภสัชศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สภาวิชาชีพบัญชี. (2564). *วิถีชีวิตใหม่กับนักบัญชี*. เข้าถึงได้จาก https://www.tfac.or.th/Article/Detail

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). *เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้าพรนติ้ง.

โสภาพรรณ ไชยพัฒน์. (2559). *การใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้บริหารธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต.* วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

อภิญญา ดวงภักดี. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีเพื่อการวางแผนทรัพยากร: กรณีศึกษาบริษัทผลิตไม้ยางแปรรูปในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

References

Siamak, N. S. (2012). The usefulness of an accounting information system for effective organization performance. international *Journal of Economics and Finance, 4*(5), 136-145.

Kaplan, R. S. & Norton, D. P. (1992). The balance scorecard–measure that driveperfor mance. *Havard Bussiness Review*, January/ February, 71-9.

Fiedler, F. E. (1967). *A theory of leadership effectiveness*. New York: McGraw-Hill.